

[Indenrigs- og boligministeren.]

rette spørgsmål. Jeg tillader mig at citere:

„Vil ministeren være med til på regeringens vegne at spørge hver enkelt institutionschef under statsforvaltningen, om denne institutionschef vil have den godhed at udarbejde et besparelsesforslag på indtil 5 pct. af sit budget?“

og jeg fortsætter:

„Så kan denne institutionschef sige: nej, det kan jeg ikke, eller han kan sige: jeg kan kun finde 2½ pct., eller måske er der en, der kan finde mere, og så kan det ligge i denne rigsdags hånd sammen med den højtærede minister eller de højtærede fagministre at gennemgå disse forslag og se, hvorvidt de skal føres ud i livet. Jeg og mit partis formand er da også fuldstændig enig i, at der bag en tanke om 5 pct.s besparelse i den offentlige administration ikke lå noget som helst forsøg på at tage nogen som helst socialt begrundet hjælp fra mennesker. Jeg tror derfor, at den højtærede minister hellere skulle gå ind i en virkelig realitetsforhandling om denne opgave.“

Det vil sige, at det mål, som det konservative folkeparti stillede sig, da det rejste kravet om besparelser på de offentlige budgetter, var at prøve på at give hver enkelt institutionschef en anledning til at søge besparelser på sit budget på op til 5 pct., give ham en anledning til at komme med begrundelser, hvis han ikke var i stand til at foreslå en sådan besparelse, som for os alle måtte synes forholdsvis minimal på grundlag af de store budgetter. Løvrigt måtte rigsdagen tage stilling, hvis den mente, at de forslag, der blev fremsat, var af den karakter, at de skar dybere, end denne rigsdag for sit vedkommende fandt var rimeligt og berettiget i den givne situation.

Jeg for mit vedkommende er ikke så forfærdelig ked af det, som denne debat i marts 1950 kom til at ende med. Den endte som bekendt med, at der gennem det politiske forlig, der blev sluttet, blev nedsat et spareudvalg. Når vi i det hele taget er i den situation i dag, at vi kan drøfte besparelser på statens regnskab, gennemført ved de foranstaltninger, vi dengang blev enige om: et spareudvalg i samarbejde med administrationens forskellige grene, skyldes det den nævnte debat, den omstændighed, at det konservative folkeparti rejste kravet.

Jeg hører ikke til dem, der mener, at et resultat på 30 mill. kr. er af den karakter, at det er til at råbe hurra for; men på den anden side vil jeg spørge, om ikke også 30

mill. kr. har betydning? (*Gregersen*: 20 mill. kr.!). Det ærede medlem hr. Gregersen siger 20 mill. kr. Han vil dermed sige, at nogle af de forbedringer i statsregnskabet er gennemført ved, at takster for statens ydelser til befolkningen, der var urimeligt lave — hvad jeg går ud fra det ærede medlem er enig i —, er blevet forhøjet, hvilket forekommer mig at være en lige så rimelig måde at forbedre statens finansielle stilling på som besparelser med hensyn til udgifterne, idet jeg går ud fra, at de takster, som er blevet forhøjet ved det forslag til finanslov, der ligger her, og ved tidligere truffne beslutninger i overensstemmelse med spareudvalgets virksomhed er forhøjet, fordi de var for små i forhold til den prisudvikling, der havde fundet sted.

Jeg mener altså ikke, at arbejdet i spareudvalget har været forgæves, jeg mener, der er nået et resultat. Jeg mener, at diskussionen om disse problemer er kommet i gang, og jeg tillægger det meget stor betydning, at den kom i gang, selvom jeg som sagt indrømmer, at 30 mill. kr. ikke er meget i betragtning af, at balancen er steget, først og fremmest på grund af de forhøjelser i forbindelse med forsvarsopgaverne, som et overvejende flertal har været enig om. Vurderer man imidlertid de 30 mill. kr. ud fra vort udgangspunkt, de 5 pct., ser man, at besparelsen alligevel svarer til 5 pct. af ca. 600 mill. kr. Det vil altså sige, at vi ved besparelser på de frie bevillinger, som vi — som tilfældet er ved de lovbundne bevillinger — kan røre uden at skulle møde med lovforslag, der, som det ærede medlem hr. Kolbjørn antydede, vil forringe befolkningens levevilkår, indtil denne dag er nået et stykke frem ad den vej, det gjaldt om at gå.

Da arbejdet i spareudvalget var nået henimod afslutningen og det ærede medlem hr. Jensen-Broby stillede sit forslag om en yderligere besparelse på 10 pct., fik vi i ministerierne dette besparelseskræv sendt over med besked om, at vi — jeg tror i løbet af 10 dage — skulle være parat med vore forslag, således at de allerede kunne komme til udtryk i ændringsforslag til finanslovsforslaget. Derom vil jeg gerne gøre nogle få bemærkninger.

Det er min opfattelse, at hvis vi skal videre ad besparelsernes vej — og det mener jeg vi skal —, er det væsentligst med hensyn til de lovbundne udgifter, besparelser vil kunne indvindes. I den sparedebat, vi havde i marts måned i 1950, rejste jeg spørgsmålet om tilskudsordninger og rabatorordninger i den tale, hvorfra det ærede medlem hr. Kolbjørn citerede en ganske enkelt betragtning.